

FOAIA POPORULUI

Prețul abonamentului:

Pe un an 4 cor. 40 bani.
Pe o jumătate de an 2 cor. 20 bani.
România, America și alte țări străine 11 cor. anual.
Abonamentele se fac la »Tipografia« H. Meltzer, Sibiu.

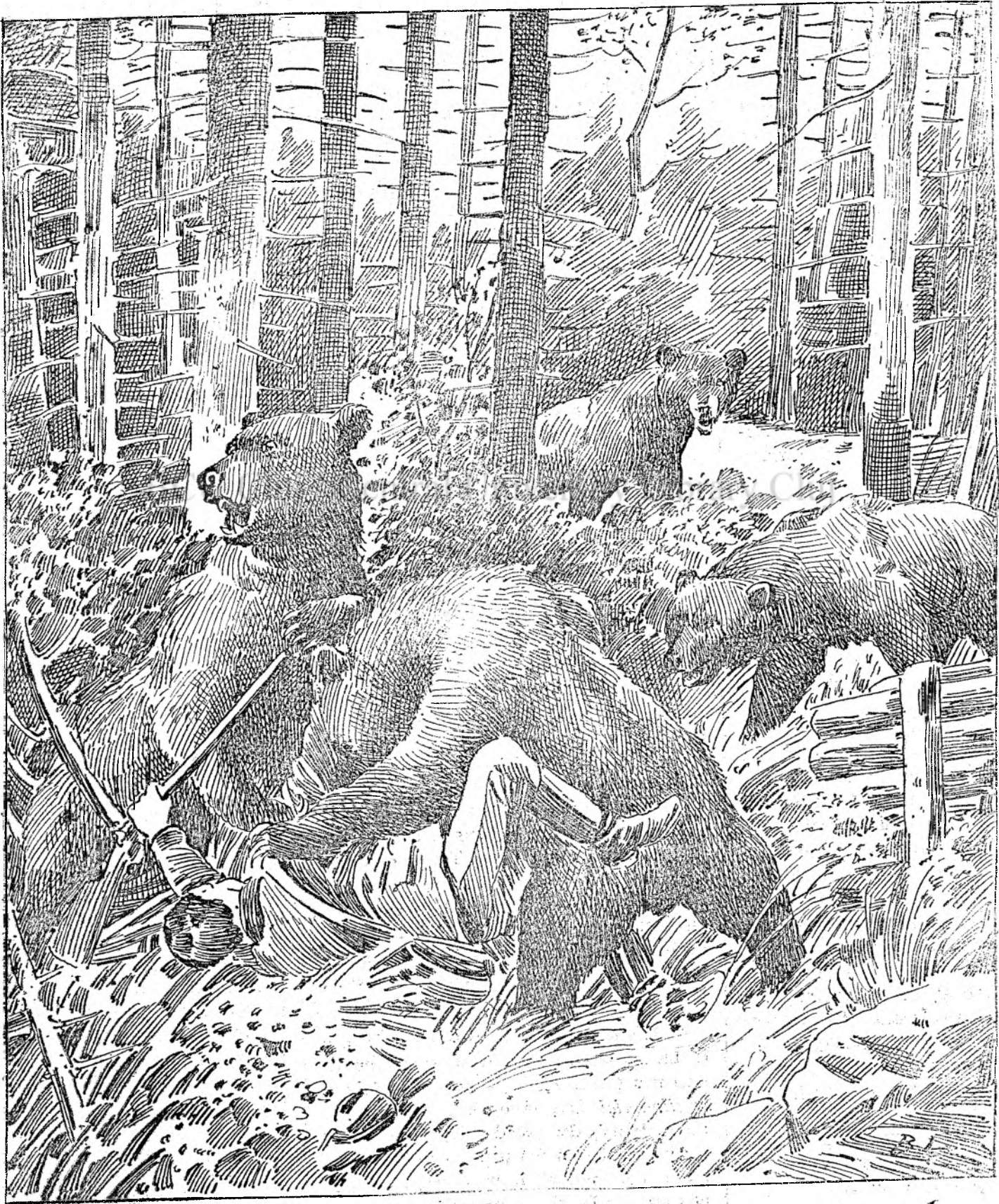
Foaie politică.

Apare în fiecare Duminică.

INSERATE:

să primesc la **biroul administrației**, (str. Măcelarilor nr. 12).
Un șir garmond prima-dată 14 bani, a doua-ora 12 bani a treia-ora 10 bani.

Sfășiat de urși.

Nu numai pe câmpul de luptă poate muri omul în împlinirea datorinței, ba în timpurile noastre să poate spune, că mai multe jertfe cer catastrofele de tren, focuri, nenorociri prin fabrici, explozii și alte întâmplări de soiul acesta, ca un război de pe vremuri.

Așa a murit și codreanul Ioan, ce era în serviciul statului în anul din nenumărații codrii ai slovacimei. În decursul serviciului, ce-l avea cu paza în pădure a fost atacat de urși. Până când au grăbit muncitorii, ce lucrau în apropiere, a fost sfășiat și în câte-va minute și-a dat sufletul.

Chipul nostru înfățișează clipa atacului.

Din șirul întâmplărilor.

— Spicuri și învățături. —

I.

În lunile din urmă, începând din vară și până în zilele aceste, s'au petrecut mai multe întâmplări de mare însemnătate pentru noi. Cetitorilor noștri le sunt cunoscute aceste întâmplări din rapoartele, ce le-am dat în foaia noastră și dacă revenim asupra lor, cauza este, că din cele ce s'au petrecut, putem trage unele învățături prețioase, pe cari e bine să le luăm aminte.

Iată întâmplările, din cari vom da unele spicuri și vom scoate la iveală, ceea ce este prețios pentru noi:

Ordinațiunea (porunca) ministrului de culte și învățământ Apponyi, de-a să învăța rugăciunile și a să preda religionea și ungurește copiilor noștri, în despărțămintele superioare ale școlilor populare de stat.

Deschiderea dietei și încurcările politice ale ocârmuitorilor noștri, cari dăinuiesc și acum.

Aceste pe teren politic. Pe teren cultural-bisericesc avem earăș momente însemnate, cari s'au petrecut la adunările marilor noastre însoțiri culturale, anume la adunarea *Socetății pentru fond de teatru român, ținută în Alba-Iulia*; la adunarea *»Asociațiunii«* din Sibiu; la *Congresul național bisericesc*, cu care a fost împreună și serbarea aducerii aminte de o sută de ani dela nașterea marelui metropolit *Andrei Șaguna* și în sfârșit la *Congresul studențesc*, ținut în Iași.

Să luăm întâi evenimentele politice.

Cum știm, neputându-se deslega în primăvară criza ministerială și încurcările politice, cari își luaseră începutul de mai înainte, dieta a fost închisă și miniștri au fost încredințați a îngriji provisor preste vară de trebile ocârmuirii.

Să credea, că câteva luni va fi liniște în politică și anume până înspre toamnă, pe la sfârșitul lunii Septembrie, când avea să se întrunească dieta și să se înceapă lucrările de descurcare.

N'a fost însă așa. Ministrul Apponyi nu și-a dat pace. Meșter în iscodiri de tot felul, a dat pentru școlile de stat fămoasa sa ordinațiune, amintită mai sus. Știa bine, că atât el, cât și ceilalți miniștri stau nu mai aninați la putere și că la toamnă va trebui să-și ia catrafusele, dar tocmai pe aceasta și-a făcut el socoteala. Și-a zis în sine: Dau ordinațiunea, poate voi isbuti cu ea, poate nu, dar fie ori cum, eu la plecare din fotoliul ministerial, voi fi tămâiat, voi fi preamărit de ceata mamelucilor șovinisti. Voi pleca cu un nou și proaspăt merit.

Dar de astădată meșterul Apponyi și-a greșit de-a binele socoteala.

Cum știm, Capii bisericilor noastre și conzistoarele, au sărit cu toții întru spărarea dreptului bisericii, s'au pus ca un singur om pe temelul legii și au declarat vrednic și bărbătește, că ministrul nu are drept să hotărască el limba de propunere a religiei și a

rugăciunilor pentru băiații români gr.-cat. și gr.-orientali. Acest drept îl are, în vârtutea legii, singur biserica, pentru credincioșii săi. Și fiindcă limba liturgiei și limba oficială a bisericilor noastre este cea română, nici rugăciunile nu să pot învăța decât numai românește!

Ordinațiunea lui Apponyi a produs mari valuri, dar degeaba au fost toate, și amenințările cu detragerea până și a congruei (plății) preoților noștri, căci mai marii bisericilor au declarat, că ordinațiunea, ca netemeinică, nu o vor duce în deplinire.

Astfel planul lui Apponyi de-o cam dată a rămas baltă. La trecerea termenului (24 Sept. c.) pe care îl pusesse Apponyi de-a intra în vigoare cele cuprinse în ordinațiune, el însuși a declarat, că »având în vedere încurcările politice,« nu află de bine a lua măsuri pentru îndeplinirea poruncei sale.

Arhiereii noștri s'au purtat cu vrednicie. Nu dușmănia împotriva limbii maghiare, — care la poporul român nu există — i a îndemnat la aceasta ținută, ci susținerea și păstrarea dreptului bisericii, întemeiat în lege. Ei nu au atacat pe nime, ci au apărut, cu sprobarea tuturor credincioșilor un drept al bisericii, un drept împotriva încercării volnice a unui ministru.

Ținuta arhierieilor ne dă o pildă vie de-a ne apăra drepturile, ce le avem, nu cu lărmuirii, nu cu acte violente sau provocând dușmănia, ci pe cale legală, cinstită.

În nr. viitor vom continua.

Sibiu, 5 Noembrie n.

Eliberat din temniță. Marți, în 2 Noembrie n. c. a fost eliberat din temnița de stat a Seghedinului redactorul foaiei noastre, dl Silvestru Moldovan, implinindu-i-se pedeapsa de 4 luni de zile, la care a fost osândit anul trecut de juriul de presă din Cluj, pentru articolul »Cu ce suntem datori urmașilor noștri.«

Dl Moldovan sosește zilele aceste în mijlocul nostru. Îi urăm bun sosii!

În legătură cu aceasta amintim, că, Marți, în 2 Nov. c. a intrat în temnița de stat din Seghedin redactorul »Gazetei Trans.« dl Victor Branișce, osândit la 3 luni. Afară de dl Branișce să mai află în temnița de stat din Seghedin 3 Români: d-nii Ioan Spudercz, administratorul »Gazetei Trans.«, Amos Tulea, inv. pens. (Caransebeș) și Cornel Popoviciu, inv. (Seghiște, Bihor).

La situație. În mișcarea politică e de însemnătate eșirea la iveală și constituirea unui nou partid politic noi, a *partidului creștin-social*. Creștini-sociali au fost și până acuma la noi, dar având a lupta cu greutate începutului au dat puține semne de viață. Acum s'au constituit în un partid, alegând în adunarea de Duminecă de prezident pe contele Paul Szápáry. La adunare au luat parte preste o mie de oameni, între cari câțiva deputați din partidul popular, mulți reprezentanți de-ai însoțirilor de muncitori etc. Prezidentul Szápáry a dezvoltat programul noului partid, care stă pe baze creștine, e mai puțin șovinst, cere votul universal, egal și secret și pune pond deosebit pe trebile economice. Oratorul a fost des aplaudat. Asupra acestui program

vom mai reveni. La adunare a mai vorbit Apsay, Szalánczy redactor etc.

Afară de aceasta, starea politică e neschimbată. Joi seara se ține un nou sfat ministerial. Ce rezultat va avea sfătuirea, nu se știe. Dieta se va întruni în 9 Nov. c. convocată de Iusth, să hotărască asupra ținutei sale. Probabil, că dieta își va amâna de nou ședințele.

Conferențe învățătoresști. Pe 1 și 2 Nov. v. c. sunt convocate după tractate la scaunele protopopești, conferințele învățătoresști din arhidieceza noastră gr. or. conform circularului Consistorial Nr. 5483 Școl. La conferențe sunt invitați și preoții, ca directori școlari.

»Comisar congressional«. Mereu caută ocârmuitorii noștri a face spărturi în așezămintele noastre culturale. Acum e rândul congresului național-bisericesc. Guvernul cum știm, a cerut dela Consistor să-i facă cunoscut programul Congresului. Cererea nu are nici un temei în lege. De aceea a și fost respinsă.

Acum vin foile șoviniste, între cari »Bud. Hirl.« și susțin că în Congres s'a făcut politică. Drept dovadă amintesc vorbirea părintelui Lucaciu, ținută la serbările Șaguna în Rășinar și manifestația împotriva episcopului Pap dela Arad etc.

Coadele de topor, foile guvernului scrise românește, cum e »Lumina« și »Ungaria«, vestesc, că viitorul congres nu se va putea ține, decât în ființa de față a unui comisar reșesc. Adecă pe un motiv tras de păr să încearcă iarăși o nelegalitate, o spărtură. Încercarea însă va fi degeaba.

Dania din 1700.

După cum am amintit, în ședința a 6 a a congresului a făcut P. C. Sz Arhimandritul Vasile Mangra propunere, ca consistorul mitropolitan să fie îndrumat să facă pașii de lipsă pentru a se da în posesiunea mitropoliei moșia Merișeni, din România donată în a. 1700 mitropoliei gr. or. române din Alba-Iulia.

Deoarece propunerea aceasta e atât de interesantă, ținând restabilirea unui drept istoric și deoarece împlinirea va avea poate urmări însemnate, dăm aici propunerea în întregime care e următoarea:

»Biserica ortodoxă română din toate țările locuite de Români a format și formează o unitate spirituală prin limba liturgică, cărțile rituale și prin învățământul său religios, guvernându-se și azi după aceleași legi canonice. În temelul acestei unități morale, Voievozii țărilor românești au ridicat în vremile trecute numeroase așezăminte religioase: biserici și mănăstiri pe pământul patriei noastre, înzestrându-le cu bogate donațiuni pentru susținerea lor.

»Vechea mitropolie ortodoxă română de Alba-Iulia a fost zidită și înaltă din temelie de către Mihai Viteazul, și Voivodul Constantin Brancoveanu prin hrisovul dela anul 1698 i-a legătuț și asigurat anual 6000 de bani, dându-i și moșia Merișenilor în județul Argeș, prin hrisovul din a. 1700.

Considerând, că această danie Voivodul Constantin Brancovanu a făcut a Mitropoliei ortodoxe a Transilvaniei ca

»să i fie de întărire și ajutor pentru toate timpurile« știindu-o pe această sf. mitropolie, că se »învălușește ca o corabie în mijlocul valurilor mării, fiind întru multe feluri încurajată de eretici necredincioși și se năpăstuește dela dâșii în multe chipuri«.

Conziderând, că prin hrisovul citat din 1698 Principele Constantin Brancovanu a legătuit, cum însuș spune, »ca fiește care dintr'aleșii de Dumnezeu blagocestivi domni, care ar ajunge în vremea stăpâniei sale în urma domniei noastre domnind și stăpânind scaunul acesta (al Țării-românești), an din sângele neamului nostru, au dintr'altul străin, dintru a sa avuție, care dela Dumnezeu i-ar fi lui dată, să nu se îndoiască cu firea ca să fie lipsită această sfântă mitropolie de acest număr de bani, ci sau după numărul cel mai sus zis, au și cu mai mare sumă, precum îl va îndura Dumnezeu« să o miluiască »iar moșia (Merișenilor) să fie toată pe seama sfintei mitropolii de întărire și neclătită în veci«.

Din străinătate.

Am vestit în mai multe rânduri despre încercăturile, ce amenințau să spargă mica Gresiie, ca pe o beșică de săpun. Intr'o vreme se liniștiseră oamenii și părea că e pace. A fost însă numai focul, ce sta ascuns sub spuză. Acum iarăș a izbucnit.

Să știe, că în Grecia armata de mult nu era mulțămită cu mersul treburilor obștești. Pentru ca să îmbunătățească stările, s'au legătuit toți ofițerii, formând o ligă puternică, cu gândul, că doar astfel, cu puteri unite, să va putea urni carul statului din noroiul, în care ajunsese. Liga aceasta a și ajuns multe. Parlamentul a votat fără doar și poate cererile lor, între cari era și cererea, de a se înmulți armata. Firește, că izbânzile aceste au amestit de cap pe mulți dintre ofițerașii tineri, dintre cari unul, Tybaldos cu numele, ofițer pe o corabie de război grecească, s'a răsculat deunăzi împotriva ocârmuirii, cerând nu mai puțin, decât să fie numit ministru de marină. Mișcarea a fost în-

năbușită, dar urmările să văd. Acum s'au răsculat subofițerii, cu alte cereri.

Toate aceste zbuciumări nu măresc puterea Greciei. Dimpotrivă. Regele Greciei stă tot pe ducă. Vorba Românilui: Dumnezeu nu bate cu băta. Păcatele și fărădelegile săvârșite de Greci de-a rândul veacurilor prin țările mărginașe, ca în România, și acum mai nou, în Macedonia, cu frații noștri Aromâni, cu sârbii și bulgarii, se răzbuună însutit.

Moștenitorul de tron al puternicei Germanii își botează acum un copil. Intre nași — la curțile regilor și împăraților să obișnuiesc mulți nași — e și regele Carol al României, care fiind însă bolnav, a încredințat pe moștenitorul de tron, să-l reprezinte la botez.

Marchizul Ito, marele bărbat de stat japonez, care a fost ucis zilele trecute de un corean, a căzut jertfă, după cum s'a dovedit, unei conjurații întinse, îndreptată împotriva Japoniei.

În Asia îndepărtată sunt trei împărății puternice, alcătuite cam de acelaș neam de oameni, Japonia, China și Coreea. În urma războiului ruso-japonez, Rușii au cam slăbit cu puterea lor în Asia și Japonia poartă acuma hangul. S'au aruncat asupra Coreei, care împărăție le este vecină și tocmai Ito a fost, care a frânt puterea Coreii, așa că împăratul Coreii a ajuns numai o păpușă, ce joacă pe placul Japonezilor. Firește, că Coreștii nu priveau treburile aceste cu suflet liniștit și urmarea a fost moartea lui Ito Japonia nu va spori. Tocmai acuma e vorba să lege un contract cu Rusia, să se împartă pe pământul Aziei. Un trimis de al Rusiei se întâlnise cu Ito tocmai în chestia aceasta și tocmai cu acest prilej a fost ucis. E mare jale pentru Ito în Japonia, căci el a fost unul din mai marii bărbați ai Japoniei, căruia are să-i mulțămescă puterea de astăzi.

MAI NOU.

În 1 Nov. c. a intrat cunoscutul luptător slovac, Milan Ivanka în tem-

nița de stat din Vaș, osândit la 1 an închisoare.

In o mină de aur dela Iara (Manții-Apuseni) în urma unei explozii de dinamit s'a surpat o știolnă și dărâmaturile au îngropat 6 muncitori. Unul, băieșul Gherasim a murit, ceilalți sunt răniți. S'a introdus cercetare.

D.n. Bacurești: Blieriot a zburat de trei ori Duminecă pe câmpul dela Băneasa, aclamat de miile de oameni.

La serbările Șaguna.

Am amintit în nr.ii din urmă, că în România s'au aranjat în mai multe orașe serbări în memoria lui Șaguna și că s'au trimis telegrame Consistorului din Sibiu.

Mai dăm aci câteva din aceste telegrame:

Studentimea din Bacurești a trimis următoarea telegramă:

»Memoriei marelui Șaguna să închină azi studentimea română cu prilejul celei o sută de ani-dela nașterea sa.

»Și sute de ani, neamul românesc de pretutindeni va sărbători pe una din cele mai mărețe întropări ale geniului său căci veșnicie — ca veșnicia legii, neamului și graiului pentru care el a luptat — îi va fi memoria.

»Și în clipele grele prin care trece biserica și neamul lui, aici și dincolo, cei ce-l cinștesc cu adevărat, — să-i urmeze: lupta.

Ioan Gh. Savin. Președintele »Uniunii studenților români«

Societatea studenților în Teologie a trimis următoarea telegrama I. P. S. S. Mitropolitului Meșianu:

»Când umbra marelui Șaguna ne strigă din mormânt — acum la o sută de ani dela nașterea sa — ne strigă la luptă mare din întuneric spre lumină, studentimea teologică din Regat cu respect își îndreaptă privirile către aceia, care-s chemați ca deasupra răutății zilei să aducă mângăere și însuflețire și le trimite salutul ei de îmbărbătare și aducere aminte a cuvintelor Mântuitorului Isus Christos: »Indrăzniți că eu am biruit lumea«.

FOITA.

Portocalul și Balaurul.

— Poveste. —
(Urmare).

După ce porniră cu toții, bătu numai decât din picior și iată harapul vine și-i zice:

— Ce mai vrei, stăpâne?

— Să te văd acum harap harapaș, să mă faci iar cum eram ca fecior de împărat să mă gătești cu straine de argint și să-mi aduci un cal care să mânânce foc.

Și deodată ca eșite din pământ, fel de fel de slugi, îl apucară, mi-l gătiră și mi-l împodobiră de-ți ara mai mare dragul, și mi-l făcură coala bun de iubit, iar când se simți al gata, încălecă pe cal și se făcu nevăzut.

Pe când se cânta cununia la câmp, și pe când părintele Vlădica era să puie mirelui piroștii în cap, iată deodată din cer să repede ca fulgerul feciorul împăratului, scoate paloșul și retează capul fratelui lui, iar după

aceea, făcându-se nevăzut, vine pe de altă parte în târg, se lapadă de strainele cele frumoase, se îmbracă iar cu ale lui și se pune pe taraba argintarului.

Și după un ciaz, iată că din petrecerea cea mare a împăratului se auzea acum numai jelanie mare, și în loc de mire ei aduceau acum un mort, în loc de Isaia dântuește acum preoții cântau vecinica pomenire, și cântau și cântau popii parcă îi aud știi coala, ca la un prohod împărătesc.

Și sosind argintarul acasă, începu a povesti și ucenicului ce se întâmplase, cum un înger a venit și a tăiat capul feciorului împăratului, și cum unii zicea, că îngerul acela ar fi sămănat cu feciorul împăratului, cu acela care a perit umblând după balauri.

Atunci ucenicul a zis:

— Vezi stăpâne că am făcut bine de nu m'am dus și eu la câmp, căci de, năpasta putea să cadă pe mine și să zică că am omorât eu pe feciorul împăratului.

— Taci nătărăule, du-te mai bine să-ți cauți de treabă.

Trecând trei luni de zile, iarăș chemă împăratul pe argintar și-i zise:

— Poimâne am să însor pe fiul meu cel mijlociu, ca în rândul dintăi în douăzeci și patru de ceasuri să-mi lucrezi și să-mi aduci o cloșcă cu puii de aur, cari singuri să umble și să ciripească, și dacă nu-mi vei îndeplini porunca, unde îți stă capul îți vor sta picioarele.

Și de astă dată se întoarse argintarul acasă molinit și năcăjit, dar cu o leacă de nădejde la ucenic, pe care chemându-l, i-a zis:

— Porunca împăratului este că mâne să-i duc o cloșcă de aur cu puii de aur, care să ciripească singuri, și dacă nu-i voui împlini porunca, unde îmi stă capul, îmi vor sta picioarele.

— Hei! hei! stăpâne, acuma îmi ceri un lucru mai greu, dar fii pe pace că voui scoate o eu la capăt și pe aceasta, căci degeaba nu m'a făcut mama argintar, dă-mi cele trebuincioase d'ale mănăcii și beuturii și fă-ți grijă du-te și te culcă.

Fie ca figura marelui Mitropolit să ne trezască asupra rostului spre înălțarea neamului.

Președinta Vasile Gh. Ispir.

Telegrama I. P. S. S. Mitropolitului Pimen al Moldovei către I. P. S. S. mitropolitul Meșianu e următoarea:

În timpul slujbei săvârșite de mină în catedrala metropolitană, pentru sufletul celui mai mare Erarh, din secolul trecut, al neamului românesc, gândul nostru al tuturor a fost îndreptat la Rășinari, unde unindu-ne cu voi, ne plecăm înaintea mormântului țericitului mitropolit Andrei Șaguna, a cărui pomenire va fi vecinică. — Pimen, Mitropolitul Moldovei.

Di Ionescu-Govara, președintele comisiunii studențești din Iași, a trimis următoarea telegramă consistoriului bisericesc din Sibiu:

»Studențimea română de la universitatea din Iași prețuind în Mitropolitul ardelen Andrei Șaguna, al cărui centenar de la naștere îl sărbătorim azi, pe unul din cei mai sfinți apostoli ai neamului, să asociază cu tot sufletul la închinarea și sărbătorirea, ce Consistoriul bisericesc din Sibiu i le-au hărăzit«.

Dela Turda.

— Petrecerea meseriașilor: —

În 17 Oct. n. s'a aranjat din partea meseriașilor din Turda o petrecere de cules de vii. Aceasta petrecere a succes cât se poate de bine.

S'a început la oarele 7 sara. Înainte de petrecere s'a deschis prin președintele Dr. Val. Moldovan — culesul viei. Erau grilaje încărcate cu struguri, mere, pere. Păstori și păstorite au fost aproape toate domnișoarele și tinerii de meseriași din Turda. Furatul era pedepsit cu asprime din partea d-nei Aurelia Bologa și d-l Inv. Biju, care în forma aceasta a sporit bare-mi în câțva venitul curat al petrecerei. Poșta internațională și confetti aranjate tot în aceasta sară, încă a adus ceva venit. Premiul I l-a câștigat d-șoara Marița Poruț din Cluj și al II-lea d-na Aurelia Bologa.

Jocul s'a început la 9 oare seara. Așa tineri mulți de meseriași n'ai putea vedea strănși la un loc fără în Sibiu ori Brașov și nime nu s'a așteptat, că chiar în Turda, în acest cuib de vespi

să vezi manifestându-se o viață românească din partea meseriașilor precum s'a manifestat.

Jocurile de coloană s'au sranjat din partea subscrisului. În pauză ne-am coborât în sala de jos a hotelului »Elisabeta« ca să ascultăm cuvintele președintelui Dr. Valer Moldovan și a d-lui Eugen P. Păcurar dela Cluj. După masă a urmat iarăși jocul, care a durat până în zorile zilei. Mi-a plăcut mult această petrecere cu atât mai vârtos, că a fost aranjată din partea meseriașilor, din partea clasei de mijloc a poporului nostru, pe lângă a cărei înaintare ar trebui să stăruim din toate puterile.

Oaspeți, afară de cei din jur, s'a remarcat mai cu seamă deputația meseriașilor din Cluj în frunte cu bravul ei președinte E. Păcurar, carele la salutul prezidentului meseriașilor din Turda a răspuns în un discurs de toată frumusețea, plin de știință și adevăr.

S'a constatat din vorbirea de salut a preș. Dr. Moldovan, că reuniunea meseriașilor din Turda nu are statute aprobate, dar pentru aceea totuși aranjată conveniri, cari până azi au acela efect asupra membrilor, că nu se încrucișază cu căsătoriile cu străinii, ce până acum era datina pe la Turda. În forma aceasta am pierdut foarte mulți meseriași. Darere, inteligența din Turda nu prea sprijinește înaintarea meseriașilor. Și cu ocazia aceasta de unde s'a așteptat și așteaptă mai mult interes, de acolo nu este. Banca »Arieșana« care ar putea sprijini și da un avânt înfloritor reuniunii meseriașilor, stă și a stat departe de aceasta. Singur un oficial a fost de față. Dacă o bancă nu-și face datoria atunci cum vom aștepta sprijin dela privați!

Pentru înaintarea reuniunii meseriașilor am observat lucrând cu zel pe Dr. Valer Moldovan, Inv. Simion Poruț, măestrul Silviu Bologa cu doamna și harnicul măestru Alexandru Chiș. Așteptăm mult zel și din partea noului învățător gr. or. Bju.

Pentru primirea oaspeților dela Cluj s'a îngrijit dl Inv. Simion Poruț și dl Samoilă Rogozan, cărora și pe aceasta cale le mulțămim. *Chimu.*

„Cauzele“ proceselor la poporul nostru.

De Ioan Pampu.

(Urmare și fine.)

Bețivul umblă ca țânțariul ce zboară împrejurul luminării aprinse, apropiindu-se tot mai mult de flăcările ei, până ce să arde și cade mort.

Iar cea mai mare nefericire este apoi că bețivii prin diferitele crime ce le fac, umblând pe la legi, rămân și fără avere, ajungând în celea din urmă cu familie cu tot la cea mai mare sărăcie și ticăloșie.

Un bețiv cu cât bea mai mult cu atât îi crește și dispozițiunea, să irită, purtarea îi devine zgomotoasă și bătăușă, fața i-se roșește, pulsul îi bate mai iute, ochiul să tulbură, încât respectivul să împedecă, limba i-se îngreunează, vorba i se încurcă etc. etc. și în starea aceasta sufletească ușor face orice crimă, pentru care apoi poartă procese cu anii.

Pân'aci am vorbit despre unele dătinii rele, ce pare că se încuibă tot mai mult în sinul poporului nostru, patimi îngrozitoare, cari sunt patul cald al atâtor procese, cari pre mulți îi duc la sapă de lemn.

Cei chemați deci să nizuiască din toate puterile și pe toate căile a stârpi din sinul poporului nostru acestea viciu, cari se încep din cea mai fragedă copilărie. Cumcă e așa, ne va dovedi următoarea istorioară cu care sfârșesc vorbirea mea de astă dată:

Cică mai de mult adunându-se toate animalele de pe pământ la olaltă, au batjocorit pe raclă că el merg îndărăpt. Raclă cel bătrânt s'au rușnat de aceasta și au demândat celor tineri ca baremi el să meargă înainte, nu îndărăpt. Dar raclă cel tineri văzând că bătrântul tot îndărăpt merg și el amers și merg îndărăpt până în ziua de azi, nu înainte.

Și adevărat că adouazi când să sculă argintarul. Ie găsi gata cloșca și puii, și puindu-le iar în o naframă frumoasă, le duse la împărat, și când văzu el și această minunație, foarte mult s'a bucurat precum și fata ce era să fie mireasă. Și a poruncit deci și acuma ca întâia oară să se boiască casele în galben și tot norodul să gătească și să iasă la câmp unde era să se facă cununia.

Iar adouazi dimineață abia apucă argintarul să se ducă cu toți ai lui la câmp și ucenicul nostru earăș bate din picior și earăș veni harapul și porunci să-l gătească ca întâi și când fu gata încălecă și plecă și el la câmp.

Și pe când fratele său să aștepta să-i pue părintele Vlădica pirostiila în cap, sată că din nou să repede feciorul împăratului și tas și acestuia capul, ear după aceea, făcându-se nevăzut, să întoarse earăș la casa argintarului și se puse la tarabă.

Nu mult după aceea sată că să întoarse norodul dela câmp în plânsate și bocete pentru moartea feciorului împăratului și mai ales acum scârba împăratului era și mai mare căci numai avea alt moștenitor.

Mai șezu cât mai șezu feciorul împăratului la argintar și într'o zi, hotărându-se să plece, i-a zis:

— Stăpâne, rămas bun! ea deacuma te las și mă duc, bogdaproste de pâne și de sare; când ne vom mai vedea, nu știu, dar parcă ceva îmi spune că avem să ne mai vedem.

Și plecând el, ese afară la câmp, și acolo oprindu-să, scutură frâul și înfățișându-să harapul, îi zise:

— Harap! acuma să-mi aduci atâta oaste, câtă frunză și earbă, toată îmbrăcată frumos, ear mie să-mi dai un rând de haine de aur și să-mi aduci un cal cu aripi de foc.

Și cât ai bate în palme, adună harapul și strinse oaste multă și frumoasă, ear el văzându-se gătit ca un soare, să puse în capul ei, și peruncind să cânte cântec de război, plecă cu ea în oraș.

Iar când se văzu că intră în oraș atâta de multă oaste cumplită și străină, cu toții fugeau care în cotro, și mergând să spună și împăratului cumcă un dușman cumplit a

cuprins orașul și împărăția, el nu voia să creadă, căci cu toți megieșii lui era prieten, și pe când el își bătea mintea ca să aște cum de au ajuns până acolo toată acea oaste fără să aște de venirea ei, și pe când dădea porunci peste porunci să iasă oastea lui și să se gătească de război, iată că veda toate ulițele și ograda lui pline de oaste străină, iar feciorul împăratului poruncind să se facă liniște, ajunge la scări, și acolo descălcând ingenunche înaintea împăratului și zise:

— Eată-mă tată, eu sunt feciorul tău cel pierdut, pe care frații mei m'au lăpădat în groapa balaurului crezând că au scăpat de mine; eu sunt acela ce am venit și am tăiat capetele lor pentru răul ce mi l'au făcut, acuma eată-mă înaintea ta, fă cu mine ce vei voi tu!

Atunci împăratul luându-l în brațe și sărutându-l, i-a zis:

— Fiul meu prea iubit! fie deacum pe voia ta, eu fiind bătrân și slab, ia împărăția și o stăpânește în locul meu. (Va urma).

MIRIȘTEA.

Miriștele plantelor de economie, pe cum știm, nu se slobozesc toate de odată. Mai de vreme să slobozește miriștea de rapiță, de secară de nutreț, de măzărichea învăluită cu ovăș de baltăim, de trifoi și de luțernă; cu ceva mai târziu se slobozesc însă miriștele de napi de nutreț și de cucuruz.

Napii și cucuruzul așa de târziu sunt doși de pe holde, încât mulți economi — destul de rău — nici nu se ating de miriștea lor. Trunchii de cucuruz rămân prin toată țara până târziu primăvara pe pământuri. Toți se cugetă astfel, că în miriștea de cucuruz și așa va fi sămănată ceva sămânță, care nu cere multă grijă, prin urmare nu are lipsă să o are și de cu toamnă.

E drept, că sămănaturile de primăvară nu sunt așa de simțitoare, ca cele de toamnă, dar totuș sunt de tot recunoscătoare pentru aratul de toamnă. De altcum trunchii de cucuruz rămași pe pământ numai așa vor putrezii iute, dacă de cu toamnă vor fi arați în grabă. Prin urmare să ne ținem de regula, ca îndată după culesul unei plante să arăm pământul.

Cei mai mulți economi nu ară nu numai miriștele târzii, dar nici cele cari se slobozesc destul de timpuriu, căci le lasă de păscut pe sama vitelor cari abia au ceva nutreț; din miriște trăesc apoi până toamna târziu.

Lucrul acesta ni să pare, ca și cum ar fi un mijloc înțelept de folosire a miriștii. Cel ce să știe gândi, cel ce vede mai departe ca vârful nasului său, trebuie să se încredințeze, că economisirea asta e o simplă economisire țigănească; câștigul acesta pe fel nu acoperă pierderea pricinuită prin lenevirea aratului de toamnă și înmulțirea buruienilor de pe pământ.

Miriștea nesrată nu stă de fel atâta umezeală în sine de apele de iarnă, ca și câtă să cere pentru creșterea și dezvoltarea sămănaturilor de primăvară. Pe lângă aceste vite, care o psăte, o și calcă și bătucește așa de des și așa de tare se cufundă și îndesă, încât rădăcinile primăverilor abia pot străbate în păturele-i mai lăsate.

Economul înțelept dar va ara îndată miriștea lui după cules, când pământul e umed încă un pic. Aratul acesta pricinuește apoi, că grăunțele de grâu și de burnieni căzute la pământ în vremea seceratului resar toate. Acum, dacă după arătura a doua oră ar resări de nou, îl arăm de nou isără, dar afund. Prin arătura asta gozurile ajung afund sub pământ și acolo apoi pier.

După aratul afund nu trebuie să grăpăm pământul, ci lăsăm ca gerul de iarnă să spargă brușii mari de pe el. Miriștea astfel grijită primăvara e de regulă în starea cea mai bună. Nu e gozoasă, e sfărmoasă și trage atâta umezeală de iarnă în sine, cât numai poate.

Pe pământurile grase și în putere, dacă avem și gunoi destul la îndemână, tragem folos din miriște prin așa numita plantă de miriște.

Astfel de plantă e de pildă napul de miriște și hrișca, mazerea și măzărichea. Aceste fiecare ne dau mai mult nutreț decât miriștea singură, pe lângă aceea pământul, fiind grijit bine, nu să umezească de buruieni și rămâne în starea cea mai bună. Asemenea rămâne în stare bună și după culesul napilor.

Iar după cositul celorlalte plante de nutreț e bine să arăm îndată pământul și încă afund.

Fiindcă prin sămănatul plantelor acestora totuș tragem două piei de pe o vulpe, adică pământul pierde îndoit din puterea lui roditoare, va fi foarte bine, dacă sau înainte de sămănat, sau după aceea, să gunoim bine pământul.

Adăpatul vitelor.

O chestiune, căreia i se dă puțină importanță în unele localități la noi în țară, este adăpatul vitelor; o mare parte din crescătorii de vite n'au totdeauna la dispoziție apă bună pentru adăpatul vitelor lor. Este știut, că animalele pierd o bună parte din apa de constituție a corpului prin transpirație (asudare), respirație, urină și excremente, cum și prin secrețiunile salivare (scuipat).

Această apă trebuie redată animalelor prin adăpare; în stare sălba-

tică animalele își cantă singure apa necesară.

Scopurile pe care le îndeplinește apa în corpul animalului sunt: 1) de a potoli setea; 2) a înlesni înghițirea și digerarea (mistuirea) alimentelor în stomach și 3) a ajuta la alcătuirea unor țesături din corpul animal transformându-se o parte și în sânge.

O apă bună de beut pantru animale, trebuie să îndeplinească următoarele condițiuni:

Să fie limpede și plăcută la gust, să nu fie prea rece și cât se poate să fie curată.

Totdeauna, acolo, unde se încep creșteri de vite, pe lângă celelalte împrejurări chestiunea apei trebuie studiată în mod amănunțit; apa trebuie să fie bună și în abundență pentru ca vitele să nu sufere.

Se zice, că apa care îndeplinește condițiunile de mai sus, dacă f. ce spume la spălare cu săpun, dacă după fierbere rămâne limpede și dacă într'ansa fierb legumele, este cea mai bună pentru adăpatul vitelor.

În urma unor ațemeni încercări s'a ajuns la rezultate multămitoare.

Pentru vite putem întrebuința: apa de izvoare (aceasta este cea mai bună), apa de fântâni, de râuri, de izuri, bălți, eleștee, cum și apa de ploaie dacă este bine păstrată.

În unele bălți, gârle, izuri, șanțuri, etc. se găsește apă verză, care e încărcată cu o mulțime de materii în stare de putreziciune, cum și cu nenumărate ființe nevăzute (microbi) pe care, dacă o beau animalele, sunt amenințate a se îmbolnăvi.

Animalele se adăpă de 2—3 ori pe zi, după timp, după modul de hrană, după munca ce fac și alte împrejurări.

În timpul iernei, apa de fântână e bine a se da la vite imediat ce a fost scoasă, pentru a nu se răci și chiar îngheța în vâlău; iar vara adăpăm vitele după ce apa a stat o oră sau două la soare spre a se aera.

Adăpatul se face scoțând vitele afară la vâlău, ori le dăm apa în grajd, cu căldările, etc.

Vâlăul căldările, gălețile și toate vasele necesare pentru scosul, păstratul

VESELIA.

— Foia glumeată a «Foi Poporului». —

Fata isteată.

Intr'un cătun de-alături unui sat locuia un gospodar, care avea o fată atât de isteată și atât de păcălice, încât i se dusesse vestea în toate părțile. Din pricina aceasta flăcăii de însurat nu se învoiau s'o pețască și când le pomenea cineva de ea, fugeau mângâcând pământul.

Odată să vorbească trei flăcăi — știi tot de cei mai buni de clanță — ca să meargă la fata aceasta, când vor afla că e numai singură acasă și s'o iasă pește picior, cum să vor pricepe ei mai bine. Nu trecură multe zile și sosindu-le știre, că fata e numai singură acasă, flăcăii nu perd vremea și să și duc tustrei la fată. Ei în adevăr o aflară numai singură singurică.

— Bună ziua, fată mare, îi zise unul dintre ei.

— Bună să vă fie inima, flăcăilor! le răspunde fata.

— Ce? numai singură ești acasă?

— Numai singură acum.

— Unde este tată-tău?

— Tata e dus în pădure s'aducă lemna verzi pe uscate.

— Când vine acasă?

— De va ocoli, va veni curând; dară de va veni de-adreptul, va ajunge mai târziu acasă.

— Dar mamă-ta unde e dusă?

— Mama e dusă în vecini să coacă pâine mâncată.

— Apoi bunică-ta unde e?

— Bunica e dusă în sat să-și plângă împrumutele.

— D'apoi fratele tău unde-i?

— Fratele meu s'a dus la târg cu juguri vândute.

Flăcăii își înholbau ochii unii la alții și dedeau din umeri, căci nici unul nu în-

țelese nimic din toate răspunsurile fetei. E lăsând rușinea la o parte au rugat-o ca să le tălmăcească răspunsurile ce le dase la întrebările puse. Fata a început a râde de ei tot cu hohote, zicându-le: O! cât de proști mai sunteți, ori cât vă țineți de iscusiti. Și dacă sunteți atât de budalari la cap, ascultați să vi-le tălmăcesc: Tata e dus în pădure cu carul, care e făcut din lemne uscate să aducă pe el lemna verzi. De va ocoli, venind pe drum, are să sossască curând, iar de va da de-adreptul peste șanțuri și răzeare, are să zăbovească mult, căci se va poticni.

— Dară de mamă-ta, bunică-ta și frate-tău ce ni-ai spus? întrebă flăcăii.

Mama ceruse mai multe pâni împrumut, pe când n'avea pâine coaptă; și acum e dusă la cuptor să coacă pâinile ca să le poată înăpoia, la aceea, dela cari le-a cerut.

Bunica e dusă la un mort să-l plângă, căci mâne-poi-mâne o să-i vină și ei rândul să o plângă alții; iar fratele-meu ca om meșter de juguri, e dus la târg cu nește juguri,

apei și adăpat, trebuie să fie perfect curate în orice timp; o murdărie cât de mică, nu numai că desgustează vitele de a bea, dar le face și rău, educându-le unele boale.

Atât vara cât și iarna, toate vitele se pot adăpa scoțându-le la adăpător (locul de adăpat), afară de cai ce stau în permanență la grajd, unele vite bolnave, cele ce sunt aproape de fătare, cele de curând fătate cum și noilor născuți, cărora li se dă apa în grajd căldările. Acestor din urmă, iarna nu li se va da apa așa cum sate scoasă din fântână, ci va fi păstrată câteva ore în grajd în anumite vase și apoi se dă la vite să o bea.

Toate vitele înainte de a se adăpa trebuie a mânca ceva substanțe uscate, fân, etc., de oarece beau apa mai cu poftă în acest caz.

Nu se vor adăpa vitele imediat ce vor fi scoase dela muncă, ci vor fi lăsate mai întâi cel puțin un ceas în repaos pentru a se liniști în care timp vor mânca ceva fân, etc. și apoi vor fi adăpate; în caz contrar fiind infierbântate și asudate dela muncă, ar bea apă cu lăcomie și s'ar putea îmbolnăvi.

Caii veniți dela drum, fiind asudați, nu se vor adăpa decât tocmăi după două ore cel puțin în care timp vor mânca ceva fân, etc. și vor fi frecați cu șumuiage de paie spre a se usca sudoarea de pe ei, acoperindu-se și cu pături pentru a nu răci.

Cu aceasta însă nu trebuie să mergem până la absurd și să lăsăm vitele neadăpate fapt ce le-ar slăbi cu totul; e știut că vitele lusetate nu pot mânca.

Când vitele es la pășune (vara) se pot adăpa numai de două ori pe zi, chiar odată e de ajuns; substanțele apoase (ierburile) nu produc sete ca fânul ori alte substanțe uscate.

*

În termen mediu, pentru un bou sau vacă se socotesc 60 litruri de apă pe zi; pentru un cal 40 litruri; pentru o oaie ori capră 3—5 litruri; pentru un porc 2—4 litruri (porcii mai au nevoie de apă a se scâlda).

Unde avem mai multe specii și categorii de vite, le vom scoate la adăpat pe rând în grupe pentru a nu se

ce le vându-se încă înainte de a fi gata. La târg are să-i întâlnească, pe toți oamenii aceia, ca să le dea jugurile.

Flăcăii, după ce au înghițit gălușca ea prin curte de să sfătuesc, cu ce ar putea și ei păcăli pe fată. Ei se înțeleg, ca să-i ceară de mâncare și ce le va pune înainte să zvinte tot, ca astfel când vor sosi de pe drum ai casei rupți de foame, să nu aibă ce să le dea de mâncare. Fata le trânteste iute o mămligă caldă și le pune și un urloiu mare cu zară (lapte bătut) dinainte. Flăcăii se apucă de mâncare și mănâncă și mănâncă până zvântă și mămliga și laptele din oală.

— Vai că flămânzi am mai fost, fată mare, că n'am mai lăsat nimica în oală!

— Bine ați făcut, le răspunse ea, căci și așa era să arunc tot laptele în albia porcilor, că se încase în oală vre-o trei șoareci...

Ingrămădi, a se bate și a rămănea unele lusetate, în nici un caz însă nu vom adăpa oile cu boii, vacile cu porcii și așa mai încolo.

În timpul adăpatului vom avea o deosebită grijă, ca toate vitele să bea cantitatea de apă de care au trebuință.

(Va urma.)

NOUȚĂȚI.

— Școlile elementare gr.-or. române din Arad, în urma unui ordin dat din partea primăriei orașului, au fost închise din motivul epidemiei de difterie ce bântue în Arad.

— Moștenirea flotei grecești. Un grec mort în Egipt, a testat flotei grecești pentru trebuințele ei 200.000 coroane.

Un oraș de 1000 ani, este orașul austriac Brixen, care și-a serbat comemorarea milenară prin ridicarea unui obelisc.

— Călătorie surprinzătoare. Regele bulgar Ferdinand, care s'a cam ferit de Sârbia, a călătorit săptămâna aceasta la Taribrod. Acolo a fost salutată de un adjutant al regelui sârbesc Petru. Din Taribrod s'a dus la Crușevaj, unde l-a salutată principele moștenitor Alexandru. Regele Ferdinand a venit — se zice — ca să facă o excursiune prin munții sârbsști Copalnic, vestiți prin frumusețea lor naturală. După o despărțire afectuoasă de principele moștenitor, regele bulgar s'a reîntors dela Crușevaj acasă la Sofia. Excursiunea aceasta ar însemna o îmbunătățire a raporturilor încordate dintre cele două state balcanice.

— Oraș atacat de hoți. Din Salonic se scrie, că o bandă puternică de hoți, coborându-se din munți, a călcat ziua în amiaza mare prăvăliile a 17 comercianți, luându-le întreg avutul și retrăgându-se în pace apoi, neturburați de nimeni. Salonicul are o populație de 40—50.000 suflete.

— Dezertor, căpitan de hoți. În munții Hunedoarei de multă vreme neliniștea lumea ceata de hoți de sub comanda dezertorului Nicolae Poenar. După multă osteneală gendarmeria a pus în fine mâna pe întreaga ceată.

— Lui Lombroso i se va ridica în orașul natal, Verona, o statuie măreață. Consiliul municipal a hotărât să facă un apel către întreaga lume cultă, să contribuiască pentru acest scop.

Principele Ito asasinat. Marți a fost ucis în Carbin (Mangiuria) presidentul consiliului de stat japonez, principele Ito, creatorul Japoniei moderne. Asasinul este un Corean, care pare a voit să răsbune patria sa nenorocită, devenită vasală Japoniei. Știrea despre acest asasinat a produs consternare în întreaga lume cultă.

— Furt în biserică. Din Polonia-rusească să vestește un mare furt, săvârșit Duminică noaptea în mănăstirea Paulinilor, celebră în toată Polonia. Din capela acestei mănăstiri făptuitori necunoscuți au furat odoare bisericesti, împodobite cu pietri scumpe, în preț de câteva milioane ruble. S'a pornit cea mai largă cercetare O știre mai nouă anunță, că hoțul a fost descoperit și arestat.

— Dr. Lascu bolnav. Cetim în ziarele din București: dl dr. Lascu, cunoscutul luptător român de peste munți, care a sosit în București de câteva zile se află greu bolnav la otelul Union.

D-sa a fost internat la Spitalul Colțea.

— Cum s'a deschis spitalul din Canada? Americanii sunt oameni inventivoși și pace bune. Au rugat pe regele Angliei să deschidă dânsul spitalul cel nou și pentru acest scop, au legat cu fir electric castelul Chichester, unde era tocmăi regele. În ziua inaugurării la orele 9 seara, regele a apăsat butonul electric și în aceeași clipă, departe în Canada, s'au deslăcut ușile spitalului, s'au iluminat ferestrele, aprinse fiind lampetele din Anglia. Curentul electric a pătruns uriașă distanță de 4800 chl. în o secundă.

— Jertfele alcoolului în Rusia. Deputatul Celicev în Duma rusească a strâns date despre urmările beției în Rusia. Iată rezultatele: Au murit de delirium tremens (boală răsarită în urma beției) în anul trecut 6895 de persoane; sau înecat în beție 9165 de persoane; au murit de nebunie în urma beției 3277; s'au ucis 8758 de persoane în beție; în alte chipuri s'au nenorocit 2898 de persoane; s'au sârâzurat 834, au ars 1530, s'au otrăvit 375, și-au tăiat gâtul 674.

Au mai murit de aproape în urma băuturii fără cumpăt 1251 de persoane. S'au prăpădit cu totul 35,685 de persoane din pricina alcoolului în anul 1908, fără a mai pune la socoteală multele boale cari s'au contractat tot prin beție.

— Mormântul Anastasiei, mamei lui Șaguna, după cum i-se scrie »Tribunei«, nu părintele Bogosvici l'a descoperit acum, în cimitirul din Budapesta, ci încă toamna trecută o ceată de studenți, rugați de dl profesor Lupaș să facă cercetări. »Tribuna« zice, că »meritul descoperirii« s'a grăbit să-l răspândească părintele Bogosvici, ca să încapă atât mai ușor pe scaunul episcopesc din Caransebeș... În timpurile noastre, chiar și o comedie ca asta nu ni se pare prea cu coarne.

— Ucisă din dragoste. În Franța s'a petrecut un caz interesant. Un om și-a ucis soția bolnavă, ca să o scape de suferințe. Învățat de mult să-și asculte femeea, pe care o iubea, el a ascultat odată mai mult când ea i-a zis: »Sufăr mult! dacă ai fi bărbat, dacă m'ai iubi în adevăr, mi-ai grăbi sfârșitul«. El ia grăbit sfârșitul trăgându-i un glonț de revolver în cap. Medicii l'au găsit pe el alcoolice și slab la cap; femeea, epușă de curând dintr'o casă de nebuni, era probabil încă pe jumătate nebună... Cazul va da mult de gândit judecătorilor.

Români înaintați în armata comună. Au fost înaintați în armata comună pe ziua de 1 Noiembrie la rangul de colonel: Alex. Rusu, Reg. de inf. 50.

Maior: Anton Micula, Reg. de inf. 48. Gedeon Crișan, Reg. de inf. 57. Iosif Legat, învățător școala reală.

Căpitan: Dumitru Coșuța, reg. de inf. 47. Nicolae Bertalon, reg. de inf. 65. Pompeiu Bârsan, reg. de inf. 2. Costantin Straje, reg. de inf. 83. Aurel Lazar, reg. de inf. 21. Servius Vidrighin, reg. de inf. 5. Teodor Iacoban, reg. de inf. 51. Nicolae Pop, Virgil Piso, cursul geografic în Viena.

Locotenenți: Ioan Hidu, reg. de inf. 65. Ioan Cavaler de Iacobich reg. de inf. 2. (Școala de război Viena). Augustin Simonici, reg. de inf. 43. Ilie Căna, reg. de artilerie 19. Pompei Andreș, reg. de inf. 39. Simon Lăteș, reg. de inf. George Muntean, reg. de inf. 76. Ovidiu Ivașcu, 61. Irimie Hamza, reg. de inf. 43. Teodor Serb, reg. de inf. 33. Coriolan Bardosy, reg. de art. 34.

Sub-Locotenenți: Ștefan Crișan, reg. de inf. 37. Traian Muțiu, reg. de inf. 31. Titu Oblariu, reg. de inf. 85. Nicolae Spatariu, reg. de inf. 5. Iosif Caba, reg. de inf. 39. Simeon Ilieșiu, reg. de inf. 62. Alexandru Drăgoiu, reg. de inf. 33. Marina Popescu, reg. de artilerie 36. George Bardanu, reg. de art. 35.

Căpitan-auditor (judecător militar): Dr. Valer Neamțiu.

Medic-colonel: Mihai Martinovici.
Medic-Maior: Dr. Alexandru Roșu, Dr. Mihai Pap.

Medic-Căpitan: Dr. Victor Mohilă și Dr. Eugen Rusu.

— Certificatul de botez în limbă străină e o falsificare de documente. Preotului slovac din Vágújhely, judecătoria cercuală ia cerut, ca să dea un certificat de botez în limba maghiară. Preotul a răspuns că limba oficială a parohiei sale este cea slovacă, în virtutea legilor țării și a bisericii sale. Prin urmare, dacă el dă un certificat în altă limbă, până ce n'are permisia forurilor bisericesti și a factorilor constituționali, fapta lui ar putea fi socotită de falsificare de documente!!

Așa preoți ne trebuie și nouă.

— Colera în Prusia. Noi îmbolnăviri de coleră se anunță din Königsberg.

Cărămizi și țigle

se află în magazinul nostru din
Bistrița, piața Cailor Nr. 9.
cu următoarele prețuri:

o mie de cărămizi	{	in magazin . . .	28 C.
		in wagon la gara din Bistrița . . .	84 C.
o mie de țigle (și repuri)	{	in magazin . . .	15 C.
		in wagon la gara din Bistrița . . .	16 C. 40 f.

Cărămizile și țiglele (șirepurile) sunt
de calitate superioară,

lucrate și arse foarte bine,

din vsstitul lut mălos ce se află în
Bistrița.

Comandele cu calea ferată se efectuează
prompt. Prețul se rambursează, dacă
nu se statoresc altcum condițiile de livrare.

Probe la cerere se trimit.

**Societatea acționară
de cărămidărie**

207 10—20

in Bistrița (Besztercze)

Epilepsia. Cine suferă de epilepsie,
nevoie și alte boale de aceste nervoase, să
ceară o carte de deslușire, care să capătă gratis
și franco prin »Priv. Schwanen-Apotheke«,
177 Frankfurt a M. (Germania). 16—52

■ 5500 ■

de certificate dela medici și privați autenticate
de notariul public dovedesc, că

**Caramellele de piept
cu cei trei brazi
ale lui Kaiser**
delătură mai bine

TUSA

**răgușeala, troacna, catar,
tusa măgărească**

Pachet 20 și 40 fileri.
Doză 60 fileri.

SĂ capătă în toate farmaciile,
drogheriile și băcăniile mai bune.

259 4—24

Oltoaie de viță de vie

in sortare recunoscută în țara întreagă de
conștiențioasă,

Vițe americane de baze
desvoltate deplin și crescute în teren deluros,

Vițe nobile europene,
scutite de grindină și peronospora, în cele
mai bune soiuri de vin și vin de desert, din cultura
proprie de vițe, vrednică de văzut

Pădureți de acăț și gledicia
furnisează cu prețuri moderate
prima școală ardeleană de viță de vie a lui

Mihail Ambrosi

in Mediaș (Medgyes).

254 4—

Amicul viierului

carte edată de firma de mai sus, care cuprinde sfaturi
speciale prețioase, la cerere pe o cartă postală,
să trimite ori și cui gratis și franco.

MOBILE

folosite, cu bucată cum și aranjamente complete de odăi

cumpără la permutări, transferări și alte ocazii și vinde de aceste cu prețuri convenabile

MARTIN LANG, măestru măsar

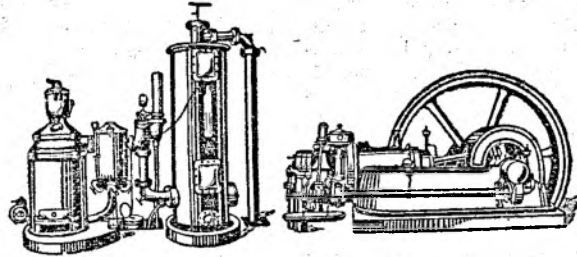
SIBIU, Kälbergasse Nr. 2 și 6.

Toate lucrările pentru zidiri, cum și reparaturile să preiau în
atelierul meu, în casa proprie Kälbergasse Nr. 6 cum și în localul de boltă Kälbergasse Nr.
și să eșecută prompt și solid. 268 2—

ATENȚIUNE! Inainte de a cumpăra motor, adresează-te la noi, căci cele mai bune motoare
pe lume sunt motoarele cu gaz sărac (Sauggas) sistem Benz cu focul sau de antracit sau cărbune
de lemn sau de brichetă și coac.

Să pot avea în ori și ce mărime.

Condiții favorabile
de plată.

Prețuri ieftine.
176 15—20

Motoară de benzin, gaz și oleu în cele mai simple eșecutări; să pot folosi pentru scopuri de
economie și industrie pe lângă garanță.

KALMÁR și ENGEL

fabrică de motoare și mașini

BUDAPEST, V. Lipot-körut 18 sz.

Cataloage gratis și franco.

Specialiști să trimite gratis.

Auleo!

Afurisita de tusa
mă inneacă.

La tusa, răgușală și întrocenare ajută
sigur și repede

Pastilele de piept ale lui Egger

au un gust admirabil și nu strică pofta de mâncare.

Un carton 1 cor. și 2 cor.

Carton de probă 50 fil.

Depoul central:

farmacia „La palatin“
Budapest, VI, Váci körut 17.

Teafasă!

Pastilele lui Egger
mă scăpară iute.

In Sibiu să poate căpăta la Guido Fabritius, Carol Morscher, Carol Müller, E.
Rummler, Karl Pissel, August Teutsch.

In Sabeș la Wilhelm Lederhilger și Ludvig Binder.

240 6—26

Institut indigen. — Banca de asigurare

„TRANSILVANIA“

din Sibiu o o întemeiată la anul 1868

in Sibiu, strada Cisnădiei nrul 5 (edificiile proprii),
asigurează în cele mai avantajoase condiții: 21 41—52

contra pericolului de incendiu și esplosiune,

edificii de ori-ce fel, mobile mărfuri, vite,
nutrețuri și alte produse economice etc.

asupra vieții omului

In toate combinațiile, capitale pentru casul morții și cu termin fix, asigurări de copii, de studii, de zestre, rente pe viața întreagă etc. etc.

Asigurări populare fără cercetare medicală.

Asigurări pe spese de înmormântare cu solvirea imediată a capitalului.

Vălori asigurate contra incendiului: 45,816.412 coroane. Capitale asigurate asupra vieții: 9,882.454 coroane

Dela întemeiere institutul a solvit:

pentru despăg. de incendii 4,484.278.83 c. pentru capitale aslg. pe viață 4,028.118.12 c.

Oferte și ori-ce informațiuni să pot primi dela:

Direcțiunea în Sibiu, str. Cisnădiei nr. 5 etagiu I, curtea I, și prin agenturile principale din Arad, Brașov, Bistrița și Cluj, precum și delasubagenții din toate comunele mai mari.

Vinuri de masă escelente,

litra cu 36, 40 și 48 fileri la cumpărare de cel puțin 50 litre ofere negociabilă — stocurile de vinuri

JOSEF SCHULTZ
Sibiu, strada U. ezului 20

Catalogul meu mare bogat ilustrat despre Nobilitarea vițelor

Otloani și vinuri il trimitt fiecareia

GRATIS

care imi face cunoscută adresa lui. Să ceară cartea aceasta și acela, care nu dorește să facă eventual comanda, pentru că din cartea aceasta să poată informa asupra vieritului și conține catalogul și o mulțime de ilustrații de vițe, europene și americane, rădăcini, trupine, și de renumitele vițe Delaware, din cari soiuri avem totdeauna mai multe milioane. Prețurile cele mai convenabile. Mii de scrisori și de ateste, între cari și dela domeniul groșești și de ale arhiducilor. Adresa: Szűcs Sándor fia, Cultură de vițe, Bihardiószeg. 289 6—26

Steckenpferd-Săpun de lapte de crim.

Cel mai bun și mai moale săpun pentru piele și contra piștruiilor

Să capătă pretotindinea.

35 35—40

Căștigul cel mai mare eventual 600 000 marce. **Anunț de noroc** Căștigurile sunt garantate de stat.

Invitare la participare la Șansele de câștig

ale loteriei mari garantate de statul Hamburg în care trebuie să se câștige

9 milioane 841,476 de marce

Căștigul cel mai mare în cazul cel mai norocos

600,000 de marce

resp.	căștiguri à
560,000 marce	300,000 marce
550,000 >	200,000 >
540,000 >	100,000 >
530,000 >	60,000 >
520,000 >	50,000 >
515,000 >	45,000 >
510,000 >	40,000 >
305,000 >	30,000 >
303,000 >	20,000 >
302,000 >	15,000 >
	10,000 >

etc.

In total conține loteria, care constă din 7 clase, 100,000 de lozuri cu 48,405 căștiguri și 8 premii, așa că aproape

jumătate din toate lozurile câștigă.

Venitele să urcă dela clasă la clasă și căștigul cel mai mare din clasa primă e ev. de m. 50,000 iar cel din clasa 7-a 600,000.

Prețurile oficiale a lozurilor de clasa primă sunt:

Loz întreg 6 M. (7 K)	Loz de jum. 3 M. (1.50 K)	Sfert de loz 1.50 M. (1.75 K)
--------------------------	------------------------------	----------------------------------

Planul oficios de lozuri provăzut cu emblema statului în care sunt espuse prețurile lozurilor din clasele diferite precum și o consemnare a căștigurilor, îl trimitt la dorință gratis și franco.

Fiecare participant primește lista oficioasă a tragerilor imediat după trageri.

Căștigurile să plătesc prompt sub controla statului. Comande rog acuma sau cel târziu până la

19 Noembrie. 256 4—8

Samuel Heckscher sen., bancher Hamburg 36.

Tăiați aici

Comandă la Dl Samuel Heckscher sen., bancher, Hamburg 36.

Trimite-mi... { Loz întreg à 6 Marce (7.— K)
> de jumătate > 3 > (3.30 >)
> de un sfert > 1.50 > (1.75 >)

Adresa:

Prețul aici alăturat cu mandat } Ce nu-i dorit,
cu rambursă } să se șteargă.

Reținu tipar responsabil Henris Meitzer.

„AURORA“

Intreprindere Română în New-York 204 — W. 14 th. st. —

Director: Dr. E. Lucaci.

Fondată și încorporată conform legilor statului Illinois în anul 1909.

In toate afacerile referitoare la America, cereți deslușiri dela firma „Aurora”. **Banca Română „Aurora”.** Dacă cineva dorește a trimite bani din America în țara veche, ori are bani de depunere să se întoarcă la banca română „Aurora” din New-York 204 — W. 14 th. str.

Librăria „Aurora” De doriți orice soi de cărți, de rugăciuni, de cetit, de învățat, cereți catalogul librăriei noastre care este cea mai mare și mai bogată librărie românească din America.

Dacă vreți să călătoriți ori în America, ori din America în țară, cereți deslușiri și cumpărați bilete de vapor dela întreprinderea „Aurora” 204 — W. 14 th. str. New-York. Pe ori e linie vă putem vinde bilet.

Dacă cumpărați dela noi bilet pe vapor veți primi adăpost în casa română de emigrare „Aurora” 204 W. 14 th. str. care este singura întreprindere română încorporată după legile Statelor-Unite.

Toți Românii cari vin ori pleacă din America, ori sunt în America sunt rugați a informa biroul central „Aurora” despre locul unde petrec ori unde s'ar muta cu locuința, ca să fie ținuti în evidență în registrele căsii de emigrare și la toate împrejurările să se poată da deslușiri la aceia cari le-ar dori.

Dacă cineva dintre emigranți dorește să cumpere pământ în America să ceară deslușiri la întreprinderea „Aurora”. 98 27—84

Toate epistolele să se trimită la adresa: Dr. E. LUCACIU, director 204 — W. 14 th. str. New-York S. U. A. de N. —

Cine dorește răspuns este rugat a alătura o marcă de 80 fileri ori cinci cents.

Pentru

Dame

este neîncujurat de lipsă!

Cel mai bun mijloc cosmetic pentru frumsețe.

CREMA MARGIT a lui Földes

departează deja după câteva zile piștruii, petele de ficat, bubite, miteseri și alte necurătenii ale pielii. Netezește crețele și schimbă ca prin farmec fața în albă, vioaie și tinerească. Prețul unui mic borcanel. C. 1.— a unui mare C. 2.— Articili speciali de toaletă: Poudre-Margit C. 1.20, Săpun-Margit 70 fl., Pasta-Margit de d. C. 1.— Apă-Margit pentru față C. 1.—

Per postă expediază cu rambursă sau trimițând banii înainte producătorul

CLEMENTE de FÖLDES, farmacist în ARAD.

Depozit principal în Sibiu în farmaciile: Fabriciu Guido, Meltzer Gustav, fabr.

de săpun, Meltzer Parfumerie, Molnar I. C., Morscher Carol,

drog., Carol Müller, Rumler Edmund. In Agnita: Pissel

și Schmidt, Fröhlich W. In Alba-Iulia: A.

W. Lingner. In Mediaș: Obert

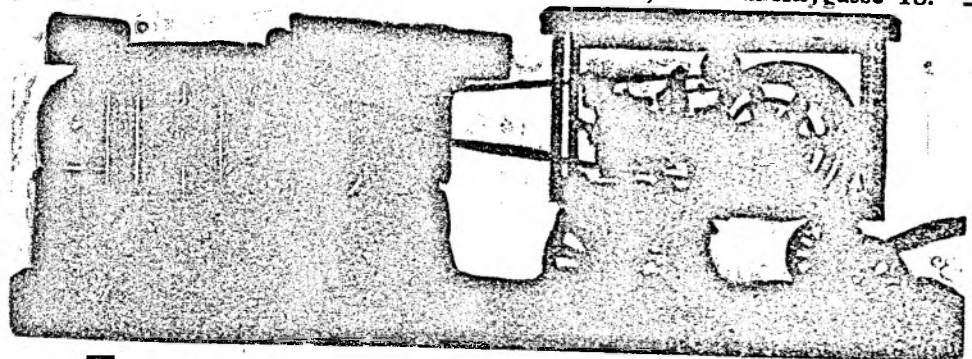
Iosif

78 B 7—7

Osers și Bauer fabrică specială pentru construirea de motoare.

VIENA XX., Dresdnerstrasse 81-83/a.

Filială pentru Ungaria: BUDAPESTA VI., Podmaniczkygasse 18.

Locomobile cu benzin

Fabricate recunoscute de clasa primă. Garnituri complete de îmblătit. Motoare ou benzin. Motoare ou gaz sugativ.

Forța de mânăre cea mai ieftină din prezent (2—3 fileri spese de mânăre). Preste 1000 aranjamente în mânăre. Condiții de plată favorabile. Preliminare de spese gratis și franco.

In timpul din urmă am furnizat garnituri de îmblătit între altele următoarelor firme: Schlosser Ioan, Sas-Veseș, 8 HP aranj. de îmblătit. Pop Antonie, Bucerdea-vinoasă-ungurească l. Alba Iulia 8 HP aranj. de îmblătit. Nicolae Băcilă, Nucet, l. Sibiu, 10 HP aranj. de îmblătit. Faff Mihály Felső-Bajom, 4 HP aranj. de îmblătit. Nuszbaum Aron, Bethlen-Sz.-Miklós 4 HP aranj. de îmblătit. Doczy, Csikszereda, 10 HP aranj. de îmblătit. 39 26—26

— Cununie. Domnișoara Iustina Micu cu Dl Isei Gabor, ambii dia comuna Voila, vestesc celebrarea cununiei civile în 5 Noemvrie și 6 l. c. la 9^{1/2} or. a. m. cununia religioasă, în biserica catolică din Aliance Ohio. Serviciul religios oficiat de Dl Hațegan pr. gr.-cath. din Cleveland Ohio.

— Turcia nu vede bine încercarea mișcării sioniste, de a coloniza pe evrei în locurile deșerte ale Palestinei.

— Francesco Ferrer și-a testat înțreaga lui avere, soților sei ds principii cu condițiunea ca sumele să se folosească pentru continuarea operei sale.

— Austria învață. Ziarele maghiare fac mare caz din faptul că un polițist din Triest a confiscat cravata unei dame care era în tricolorul maghiar. Să vede că învață vecinii binișor.

— In amintirea lui Ferrer. Studenții dela academia de drepturi din Oradea-mare au voit să aranjeze Joi seara o sărbătoare pentru Ferrer, anarchistul spaniol împușcat. Directorul Bozoky a interzis serbarea. S'au produs mari scandale între studenți și director.

— Mama caută în ziar, să comande ceva bun pentru copii, aduce cataloage și comandă în dreapta în stânga, nu uită însă să și comande lădița completorie cu pietri edificat, pentru că știe din experiență, că nimica nu face copiilor mai mare bucurie. De aceea credem de bine a recomanda fiecărui părinte, a cărui copii nu au încă lădița cu pietri de edificat, să și aducă un catalog dela firma F. Ad. Richter et Comp., lif. reg. de curte, în Viena, I, Operngasse 16 Să afli în catalog și informații asupra instrumentelor muzicale și gramofone Imperator ale lui Richter.

— Merite patriotice. Un tren special ducea din Bosnia către Galizia câteva batalioane de infanterie. La gara din Algyő (l. Segedin) șeful gării zări pe un vagon steagul armatei, negru-galben, și numai decât se adresa oficerului din acel vagon, pretinzând să înlăture steagul care vatămă legile țării și regulamentul trenurilor. Oficerul se împotrivi, dar după o ceartă strâșnică (se zice că șeful amenința să nu dea drum trenului din gară) porunci să ia jos steagul. Marele patriot însă nu era mulțumit cu atât. Depeșase și celorlalte gări, să facă asemenea, dacă militarii ar împănta iarăși în vră-o fereastră steagul. — Cazul a sfârșit multă gălăgie.

— Tușești? Te doare pieptul? Nu te temi, că o să capeți vră-o boală de piept? Te facem atent, să fii cu băgare de seamă și să folosești Sirupul din miere de tei a lui Örkény. Liniștește tusa, disolvă flegma, alungă sudatul de noapte, îmbunătățește pofta de mâncare și aduce un somn netulburat. Pentru băieți slabi e o binefacere. — Sticlă de probă 3 cor., sticlă mare 5 cor., 3 sticle franco 15 cor. cu rambursă numai prin farmacia »la Apostol« a lui Örkény, Budapest, Iózséf körút 64, depon 100.

— Emigrația. Emigrația a început din nou în comitatele ardelene. Astfel după seceriș, în luna August, s'au cerut și liberat singur în comit. Solnoc-Dobâca 249 de pașapoarte. Asemenea emigrează mulți și din comit. Ciuc, Turda-Arieș, Mureș Turda, apoi Alba-inf. și Hunedoara. Partea cea mai mare a emigranților ia drumul spre America și numai o parte de tot neînsemnată spre România.

— Te simți rău? Suferi de dureri de cap, greutatea la stomah, lipsa de poftă de mâncare, dureri de ficat, gălbănare, mistuire rea, sânge rău, amețeli, sughituri acre, sgarciuri, astupat? Bolile aceste provin de regulă dela un stomah rău. Folosește Tabletele Cascadin ale lui Örkény, cari au un efect repede și sigur. Cartoa de probă 60 bani, carton de jumătate 1 cor. 20 bani, carton întreg 2 cor. 20 bani, cu rambursă numai prin farmacia »La apostol«, Budapest, Iózséf körút, 64, Depun 100.

— Directorul de bancă Szántó Izidor, din Arad e învinuit că a ucis pe un contrar al său, pentruca se poată ajunge dânsul directorul băncii, după cum a și ajuns.

— Dl Timoteu Popovici, profesor seminarial a binevoit a se înscrie în șirul membrilor pe viață ai »Reuniunii sodalilor români din Sibiu« cu taxa de 50 cor.

— Mare e norocul la Kiss. E cunoscut în deobște, că planul loteriei de clase reg. ung. priv. ofere cele mai favorabile șanșe de câștig. Pe lângă câștiguri mari sunt o multime de câștiguri mici și cu deosebire împrejurarea, că jumătate din lozurile puse în circulație — adică tot al doilea loz — câștigă la sigur e cauza, că toți oamenii își încearcă norocul. Mii și mii de oameni au devenit astfel bogați. Tragerea clasei prime a loteriei noue de clase s'fă deja loc în 18 și 20 Noemvrie. Faceți o încercare și comandați un loz în colectură principală preferită de mulți Carol Kiss et Comp., Budapesta, Kossuth Lajos utca 13, pentru că își servește punctual și conștientos mușterii: *Mare e norocul la Kiss.*

— Cazuri de moarte. Gavriil Cărlig, paroh gr.-or. în Vălenii Șomcutei a reposedat. Il julesc Augustin Cărlig, stud. med. ca fiu și alte rudeni.

— Ioan Moga, preot gr.-or. român în Vâlcele, a răposat Sâmbătă în 17/30 Octomvrie la orele 10 a. m. Inmormântarea s'a săvârșit Luni în 2 Noemvrie st. n. (19 Octomvrie st. v.) a. c. din casa parohială din Vâlcele. Il jălesc fii și fiice și alte rudeni.

— Iuliana Mureșan născ. Maior a răposat în etate de 52 ani, în 28 Oct. c. O julesc Teodor Mureșan, preot gr. cat. ca soț și Victor și Maria Mureșan ca fiu și fiică.

— Linimentum capslei comp. (Anker-Pain-Expeller) a lui Dr. Richter a devenit o medicină foarte populară, care de mulți ani ne mai lipsește din multe familii. La dureri de cap, de spate, de șele, podagră, reumatism, s'au dovedit frecările cu Anker-Liniment totdeauna ca liniștitoare de dureri și la boale epidemice, ca holera și disenterie sunt bune frecările la foale. Medicina aceasta e folosită cu succes și la influență. Prețul: 80 bani, 1 cor. 40 și 2 cor. Să afli în toate farmaciile, dar cereți expres »Ankerliniment (Anker Pain Expeller) a lui Richter« și băgați seama la breveta »Anker« și numele »Richter« și primiți numai *sticle originale.*

— Norocul omului sărac. Un biet ocnar din Balabánya a cumpărat o optimă de losă dela un băcan ovreu din sat. După trageri băcanul ca vânzător a primit o epistolă expres prin care i-se anunță că optima din chestie a făcut câștigul de 600.000 cor. Ar fi căzut pe bietul om din senin vră-o 600.000 de cor. Ovreurul însă ce și-a gândit? S'a dus cu lista de trageri la ocnar și i-a spus că a câștigat 200 cor. pe care i-le și plătește, dar să-i dea îndărăt losul. Omul de bucurie ia dat și losul și încă 10 cor. bacșiș. Spuind și altora norocul său, notarul comunei li spune că a câștigat 600.000 cor. A telegrafiat centralei, care apoi avizând poliția au pus mâna pe jupânul tocmăi când voia să ridice banii cu losul bietului ocnar.

Creșterea dinților

la copii să nu te pună pe gânduri, ci dă copiilor EMULSIUNEA LUI SCOTT și nu vei mai avea nopți nedurmite. Vei fi surprins, ce ușor și fără dureri răsar dinții.

Emulziunea lui Scott

conține în formă ușor mistuibilă toate materiile recerute pentru dezvoltarea unor dinți drepecți, puternici și albi.

Garantat curat numai cu marca pescariului — ca semn al procedurii lui Scott. 227 8—28

Curățenia și efectul EMULSIUNEI LUI SCOTT e neîntrecut. »Scott« e priincios chiar și pentru organismul cel mai slab.

EMULZIUNEA LUI SCOTT e și va rămânea o emulziune de muștră.

Prețul unei sticle originale 2 cor. 50 f. Să capătă în ori și ce farmacie.

— Noi toți avem trebuință din când în când de un mijloc de întărire — pentru că munca e istovitoare. Un mijloc escelent de întărire e Emulsiunea lui Scott, care constă cu deosebire din untură de ficat, care însă e foarte gustuoasă și chiar stomahul cel mai slab o poate mistui. Emulsiunea lui Scott se poate căpăta în toate farmaciile.

Atențiune!

Săpunul SCHICHT e veritabil numai cu numele

Schicht

și cu marca cerb. 274 1—4

Cea mai bună pogace pentru câni este și rămâne

Pogacea pentru câni a lui Fattinger

care dintre toate mijloacele de nutrițiune de acest soi tu posedă cea mai bună compoziție și efect de nutrire.

50 Kg. Cor. 28.— 5 Kg. liber de porto Cor. 2-28

Puppy-Bisquit a lui Fattinger

pentru câni tineri. 50 Kg. Cor. 26.— 5 Kg. liber de porto Cor. 2-26

Prospecte libere de porto prin Fabrica de pogăci Fattinger patent pentru câni și nutremânt pentru gălițe H. Pelsterer (proprietarul și intemeietorul fabricii) în Wiener-Neustadt.

Preste 250 de prime premii. Mijloacele de nutrițiune ale lui Fattinger se pregătesc sub controlă veterinară. 104 22—26

Proprietar editor: Silv. Moldovan
Rédactor responsabil: Ioan Imbăruș
Tiparul »Tipografia« Henric Maltzer.

27 35—42 a lui Sarg
Cremă de dinți neînsemnat de lipă, păstrând dinții curați, albi și sănătoși.

Salon de pălării de modă

August Gruber

Sibiu

Piața mare Nr. 19, etajul I.

Deposit de confecționare de pălării de modă de cele mai elegante și articli de modă de toate prețurile, și modela originale vieneză și pariziene. 86 32—

Voiești să te însori?

Suntem imputerniciți din partea mai multor dame (între cari unele cu copii nelegiuiți sau cu scări trupești etc.), cu avere de la 5—500,000 eor. să le căutăm soți potriviți. Numai domni (și fără avere), cari au gânduri serioase și nu sunt împiedecați pentru o căsătorie grabnică să scrie pe adresa

L. Schlesinger
BERLIN 18, Deutschland

212 10—52

Oleul pentru urechi

a lui **Dr. G. Schmidt**, medic legist și militar, vindecă repede și perfect surzenia cronică, durere de urechi, văjăit și alte boale de urechi și în cazuri învechite. O sticlă e 4 cor. și să poate căpăta la farmacia: **Grósz Nagy Ferencz, gyógyszerész, Debreczen, Kossuth-utca 8. 195 6—**

Fii cu băgare de seamă

și nu neglija indispoziții, ce-ți par trecătoare, pentru că de multeori aces ea ascund pericole grele. Când tușești, ești răguși, întrocnaț, fără poftă de mâncare, te simți slab și abătut, asuzi noaptea sau observi simptomele acesteia în familie, nu întârzia și comandă imediat Sirupul din miere de tei a lui **Örkény** și oprește răspândirea bolii.

Sirupul de miere de tei a lui **Örkény** în trece conform nenumăratelor epistole de multă mită toate mijloacele asemănătoare. Liniștește tusa, disolvă tusa, îmbunătățește pofta de mâncare, alungă asudatul de noapte, e cel mai bun mijloc împotriva influenței, răcelii etc. În espozitia engl. a fost premiat cu medalia de aur. Sticlă de probă 3 cor., Sticlă mare 5 cor. și 8 sticle mari, franco 15 cor., cu rambursă numai prin

Farmacia „la apostol” alui Örkény

Budapest, József körút 64, Depou 100.
278 B 1—12

Marca de scutire: „Anker”.

Liniment. Capsici comp.,

înlocuitor pentru

Anker-Pain-Expeller

este un leac de casă valorat de mult, căre să folosește de mulți ani ca fricțiune sigură la pedagra, reumatism și răceli.

Atenție. Din cauza imitațiilor de puțină valoare să fim precauți la cumpărare și să primim numai sticle originale în ștule cu marca de scutire „Anker” și cu numele Richter. Cu prețul de 80 fl., C. 1.40 și Cor. 2— să capată aproape în toate farmaciile. Depozit principal la **Iosif Török, farmacist în Budapesta.**

Farmacia lui Dr. Richter la
„Leul de aur” în Praga.

Șoseaua Elisabeta Nr. 5 nou.

Espediție zilnică. 242 6—26

A apărut mult prețnitul și iubitul

Călinarul Poporului
pe 1910

cu cuprins bogat și interesant și cu frumoase ilustrații, și cu toate târgurile de țară din Ardeal și Bănat fără greșeli.

— Prețul 40 fl., și porto 5 fl. —

Cel mai cu efect și mai ieftin — **PURGATIV****Pilulele purgative**

zaharizate ale lui

Philipp Neustein.

(Pilule „Elisabeta” ale lui Neustein).

Aceste pilule sunt a se preferă tuturor preparatelor similare, căci sunt în toată privința libere de orice substanțe vătămătoare; se aplică cu mare succes la toate morburile abdominale, sunt ușoare, curăță sângele și nici un mijloc nu e mai favorabil mai nevătămător de a combate

Constipațiunile

izvorul sigur al celor mai multe morhuri. Fiind zaharizate le iau cu drag până și copii. 1 cutie conținând 15 buc. costă 30 bani. 1 tub care conține 8 cutii, deci 120 bucăți costă numai 2 Cor. la comandă 2 Cor. 45 fl. franco. 281 1—10

Luați seama! Păziți-vă de falșuri. Să cerem numai Pilulele purgative ale lui Neustein Philipp. Veritabile numai în cazul când cutiile și prospectul sunt provăzute cu marca firmei noastre în imprimare roșie-neagră Sftul Leopold și subscrierea Farmacia Philipp Neustein. Embalagele noastre patentate trebuie să fie contrasemnate de firma noastră Farmacia lui Philipp Neustein la sf. Leopold. Viena I. Plankergasse 6. Depozit în Sibiu în toate farmaciile.

Neintrecut

la boale scrofuloase, de glandule, anemie, boală englezescă, boale de gât și plămâni, tusa, pentru dezvoltarea copiilor slabănogi, rămași în creștere, este și se recomandă cura cu 229 7—12

Untura de ficat cu jod și fiera lui **Lahusen**, breveta „Jodella”.

Cea mai bună, efectivă, căutată untură de ficat. Ușoară și ușor mistuit. Prețul cor. 3.50 și 7. Cereți expres marca „Jodella” și refuzați imitațiile. Singurul fabricant: Farmacistul **VILH. LAHUSEN** în BREMA. Să poate căpăta în toate farmaciile din Sibiu și jur.

Veritabil numai cu „Ancora”.

Veritabil numai cu „Ancora”.

Catalogul foarte interesant la dorință franco. **Lădițele** E cea mai iubită jucărie a copiilor.

cu pietrii de edificat „Ancora”
Lădițele pod „Ancora”

sunt cunoscute de 30 de ani și mai mult în lumea întreagă ca cea mai iubită jucărie a copiilor; în toate limbile a fost deja laudată, de părinți, învățători și crescători și de înșiși copii. 8—9

F. AD. RICHTER et Comp.

lif. reg. de curte

Viena, I, Operngasse Nr. 16

Numai marfa bună și solidă. Prețuri ieftine, garanție conștientioasă.

Iuliu Erős

SIBIU, strada Cisnădiei Nr. 3.

Cea mai mare prăvălie transilvană de oroloage, bijuterii, argintării și aurării își recomandă produsela ieftine, și vrednice de preț de oroloage, aurării etc. 262 3—

Prețcurante ilustrate la dorință gratis și franco.

Vânzare de pământ.

Moștenitorii după **IOSEF HOCH sen.** aduc la cunoștință, că intenționează să vândă pe calea licitației publice, din mână liberă, plus oferentului moșia anunțată deja odată la licitație pe 18 Aprilie a. c., după cumpărătorul de atunci s'a grăbit și n'a fost în stare, să împlinească îndatoririle preluate la licitație.

Licitația nouă, din mână liberă, va afla loc la **15 Noembrie 1909 la 10 ore a. m.** și anume asupra următoarelor obiecte:

1. Partea parcelată de moșie aflătoare în hotarul comunei **BUIA**, amintită în „Planul de parcelat și ofertul de vânzare”, apărut în „Landwirtschaftliche Blätter für Siebenbürgen”, la 19 Decembrie 1908, cu excepția parcelelor: 5, 6, 8, 10, 11, 14a, 15a, și 16a, cari s'au vândut de atunci. — Restul oferit spre vânzare e de 91 jug. cat., 1375 stângini pâr.

2. Partea parcelată de moșie, amintită asemenea în „Planul de parcelat și ofertul de vânzare”, aflătoare în hotarul comunei **VURPĂR** în estenziune de 78 jug. cat., 45 stâng. pâr.

3. Teritoriul de o 100 jug. cat., aflător în hotarul comunei **BUIA**, amintit în suspomenitul „Plan de parcelat și ofert de vânzare” sub inscripțiile de „pășune” și „vii de vânzare”, fiind potrivit pentru pășune și în partea cea mai mare și pentru plantațiuni de vii, care s'a folosit însă până acuma, ca ogor și fânaș.

4. Teritoriul de 22 jug. cat., 292 stâng. pâr., numit „sub ripă”, constător din ogor și fânaș, aflător în hotarul comunei **BUIA**.

5. Intravilanul de 3 jug. cat. 600 stâng. pâr., plantat cu o mulțime de pomi nobili, așanumitul „Burggarten”. 257 8—8

Vizitarea pământurilor oferite spre vânzare e permisă la orice vreme.

Informații asupra prețurilor și condițiilor de licitare, a căror primire trebuie să fie adevărită cu subscrierea proprie din partea fiecărui licitant, să dau din partea dlui **Heinrich Wagner**, moșier în Buia (Bólya), comitatul Târnavei mari.

Mare norocul la Kiss!

Sărguința, muncă, inventiozitatea și cruțarea ne ajută să ajungem la bani după timp mai lung, dar a ne îmbogăți repede, pe neașteptate, nu e posibil decât prin mare noroc, mare câștig. De aceea cumpără cei mai mulți oameni losuri, fiindcă prin aceasta au **speranță statornică**, a deveni repede bogați.

Cu deosebire losurile de clasă reg. ungh. priv. sunt iubite pretotdeauna, fiindcă din 110.000 losuri puse în circulație câștigă 55.000. **tot al doilea loz.**

Sansele de câștig la Loteria Olandeză, nu există în lume un plan de loterie, în care să fie așa de sold și favorabil.

Atât la emisiune, cât și în urpavegherea o face guvernul unghuresc și din cauza aceasta publicul are cea mai deplină încredere în losurile de clasă.

Norocul e inosolubil! Dela întâmplare atârână norocul mai multor oameni. În viața fiecărui om a fost și sunt momente, când își poate întemeia norocul! Faceți și Dv. o încercare de noroc, cu acel număr, care stă lângă numele Dv. sau a persoanei iubite de Dv. care la tragerea mai apropiată va fi probabil tras cu un câștig mai mare.

Cercați-Vă norocul la noi, căci e MARE norocul la KISS

CAROL KISS & Comp.

Societate de bancă pe acții.

Colectura principală a loteriei de clasă reg. ungh. priv.

Biroul central: Budapesta IV. Kossuth Lajos u. 13. Filială: Rákoczi ut 55

260 4-5

CUM VĂ CHIAMĂ?

Abel 51491	Constant. 29288	Ferdinand 1176	Izidor 46982	Marcell 29831	Rosa 26590
Adolf 16882	Clementin 60125	Francisc 37466	Izsó 48134	Margareta 89072	Rudolf 37328
Adrian 86848	Clarissa 64666	Flora 22156	Iacob 85636	Maria 8296	Salamon 23146
Adrien 24762	Cesariu 79828	Florian 21647	Ianca 83838	Marioara 39442	Samson 19770
Agnes 58399	Cecilia 25028	Florea 90657	Ioan 78472	Marcu 92318	Samuel 67311
Agost 796	Carolina 34268	Fodor 65966	Ienő 93659	Miltiad 8344	Sándor 39572
Akos 93655	Camila 46779	Francisca 46950	Iolan 37461	Martin 39078	Sarolta 51205
Aladar 89497	Böcske 102192	Frida 92484	Ionás 98067	Mateiu 91346	Simon 26350
Alajos 78456	Borisea 102587	Frideric 27988	Iozsa 91947	Malvin 88717	Stefania 44704
Albert 89752	Daniil 4419	Filip 48139	Iosif 93384	Matilda 82078	Stanisla 22184
Alfons 90668	David 64519	Gabor 80150	Iudita 67628	Mátyás 48796	Serena 54441
Alfred 51226	Dumitru 38882	Gabriel 8294	Iuliana 73346	Melinda 87757	Sidonia 13156
Alice 39598	Damian 40614	Gaspar 22423	Iuliska 56082	Melchior 26128	Szilárd 96838
Amalia 21502	Daneș 8532	Gedeon 8102	Calman 10495	Mci 8382	Toma 98690
Ambrus 71123	Desideriu 90849	Grigoriu 50557	Camil 16602	Mihai 79847	Teofil 91909
Andor 102775	Domocos 5223	Gertrud 50570	Carol 80863	Miksa 99100	Teodor 38890
Andreu 18601	Dora 8260	Geza 45572	Carol 78298	Milan 8276	Teresia 67314
Anna 39768	Dorotia 79835	Gida 54788	Cazmer 54422	Naci 13649	Terca 107164
Antalca 91090	Döme 22951	Gizela 108079	Catalina 2329	Nandor 34086	Tihámer 8192
Antonia 8126	Dimitriu 51483	Gottfried 39414	Celemen 51343	Natalia 107651	Tiberiu 90772
Aranca 78260	Eberhard 13031	Gustav 73213	Clara 60119	Natan 91528	Titu 58598
Armin 13046	Edith 91524	Gyárfás 54792	Clotild 6466	Neli 33806	Tivadar 73362
Arnold 73302	Ede 60078	Guido 60125	Conrad 8339	Nesti 73399	Tobias 23160
Aron 67617	Eduard 57522	George 86337	Cornelia 60139	Netti 46790	Todor 102147
Arpad 39752	Elek 75902	Gyözö 14712	Cornel 90721	Nicolae 68008	Ulric 105989
Artur 71805	Elemer 46906	Gyula 102111	Cristof 66904	Nina 18624	Urban 22257
Atila 73308	Eleonora 39762	Ghiță 107458	Cristina 8547	Olga 102187	Valentin 22257
Augusta 82079	Elias 90812	Hedvig 64662	Ludovic 54755	Oliver 1228	Valeria 54788
Aurel 44701	Ella 8226	Helena 19759	Ladislau 46977	Orban 22221	Venzel 22257
Aurelia 20190	Elvira 88076	Henric 58147	Lazar 56375	Oscar 60090	Vendel 91349
Balajiu 93827	Elsa 37465	Hermann 34296	Lenard 27971	Otilia 19770	Verona 102791
Balint 91312	Emanuil 86367	Hermina 8159	Lenke 79840	Ödön 37840	Vidu 90740
Bandi 78272	Emil 90538	Hubert 39774	Leo 8219	Otto 39577	Victor 79833
Barabasiu 20049	Emilia 8163	Hugo 39762	Laura 10477	Paul 71805	Victoria 34094
Beatrice 53361	Emma 73525	Ibolyka 56361	Leontin 52613	Paula 20071	Vilma 10495
Bela 108002	Endre 66912	Ida 9810	Leonora 90798	Petru 102216	Viliam 78468
Benedict 64245	Erna 89608	Ignate 23123	Lila 8394	Piroska 8170	Vince 45595
Beniamin 19102	Ernestin 86720	Ica 39591	Lina 90841	Pista 22162	Walter 45566
Bernat 58101	Erő 39056	Ilie 51243	Livia 106177	Pongraț 22218	Wladimir 46922
Berta 67689	Ervin 72322	Ilmă 39738	Lorant 56088	Rachel 94213	Zoltan 63609
Bertalan 64625	Elisabeta 8101	Ileana 90688	Lipot 8334	Rafael 22974	Zseni 90414
Bertold 51327	Etel 50635	Irimie 2346	Lorent 60729	Regina 54716	Zigmund 94987
Blanca 102237	Eugenia 13694	Irina 48162	Lucia 86735	Rene 22233	Zofia 32475
Bodog 90438	Eva 50465	Irma 26707	Ludmila 10480	Rezső 64241	Zuzana 54430
Boldijar 80863	Fabian 41639	István 40615	Lucaciu 64288	Richard 107172	
Borbala 29589	Fani 41589	Ivan 51221	Ludovic 67675	Robert 8206	
Cristian 4403	Felicia 20866	Ivor 64234	Magda 89559	Roland 67637	
Cornelia 39426	Felix 14710	Izabela 32093	Mano 13619	Rozalia 64241	

Numeriile aceștia sunt în noi și pot câștiga.

LISTA

celor 55.000 de câștiguri ale loteriei de clasă reg. ungh. priv. a XXV-a, cari vor fi trase în decurs de 6 luni din cele 110.000 losuri,

Câștigul cel mai mare:

1.000.000 Coroane

(Un milion Coroane).

1 Premiul	600000
1 câștig à	400000
1 "	200000
2 "	100000
1 "	90000
2 "	80000
1 "	70000
2 "	60000
1 "	50000
1 "	40000
5 "	30000
3 "	25000
8 "	20000
8 "	15000
36 "	10000
67 "	5000
3 "	3000
437 "	2000
803 "	1000
1528 "	500
140 "	300
34450 "	200
4850 "	170
4850 "	130
100 "	100
4350 "	80
3350 "	40
55.000 " și pr.	Cor. 14,459.000

Ne rugăm a procura cât mai în grabă, ca să nu să epuizeze nrîi doriți!

Vă rugăm a țala acest bilet și a ni-l trimite:
PREȚUL LOSURILOR I. CL:
 o optime Cor. 1.50
 o pătrime > 3.—
 jumătate > 6.—
 întreg > 12.—
BILET DE COMANDĂ.
 La casa de schimb **CAROL KISS & Co. soc. pe acții.**
 BUDAPESTA, IV., Kossuth Lajos nr. 13.
 Rog a-mi trimite losuri I. clasă XXV. loterie
 și planul oficios.

Tragerea:
 la 18 și 20 Noembrie
 Prețul de Cor. { fi trimit anex în marce postale,
 il trimit deodată cu avis postal,
 să-l ridicăți per rambursă.
 (Foaia Pop.) (Ce nu doriți, Vă rog a sterge).
Adresa exactă: { Numele :
 Localitatea str., n-rul casei :
 Posta ultimă (comitat):

AVIS.

Să caută un învățcel de prăvălie din familie românească la

Ioan C. Bozdog,
in Poiana.

282 1-1

Nr. 1299-1909.

284 1-1

Publicațiune.

Comuna politică SADU dă în arândă pe calea licitațiunii publice ca se va ținea în 14 Noembrie 1909 la 2 ore p. m. în cancelaria comunală, edificiul hotelului comunal împreună cu licerță de beuturi constatător din 6 odăi și edificat în piața comunală pe termen de 6 ani de zile.

Prețul de strigare 1111 Cor. Vadiul 10%. Oferte scripturistice provizate cu vadiul prescris încă se primesc înainte de începerea licitațiunii verbale.

Primăria comunală.

9700 pantaloni de dame

dela licitație de concurs, din cel mai bun șifon cu dantelă veritabilă de Svițera și să trimită cu rambursă bucată cu 1 Cor. 75 fil.

Mai departe

7800 de coarsafuri,

din cea mai bună țesătură, lățimea 155 cm., lungimea 2:30 cm., fără cusătură, bucată cor. 2:35.

Casa de mărfuri ocazionale.

Emannel Rotholz 276 1-2

Vienna, VII, Neustiftgasse 77.

Comande au să fie cel târziu până Miercuri în Vienna.

Correspondență în toate limbile.

Te simți rău?

Suferi de dureri de cap, greutate la stomach, lipsă de poftă de mâncare, dureri de ficat, gălbănare, mistuire rea, sânge rău, amețeli, sughițuri acre, sgârșiri, astupat? Bolile aceste provin de regulă din un stomach rău. Folosește Tabletele Cascaradin ale lui Ö.kény, cari au un efect repede și sigur. Carton de probă 60 fil., carton de jumătate 1 Cor. 20 fil., carton întreg 2 cor. 20 fil., cu rambursă numai prin farmacia „la apostol“ Budapest, József körút 64. Depou 100 277 1-5

Nr. 1562-909 not.

285 1-1

Publicațiune.

Dreptul de pășunat cu oi pe timpul de iarnă și primăvară al comunei COLUN (comitatul Făgăraș) de pe teritorul „Lunca“ și „Plutele“ să va esarândă prin licitațiune publică în 8 Noembrie st. n. a. c. la 2 ore p. m. cu 400 Cor. prețul strigărei.

Colun în 27 Oct. 1909.

Primăria.

Lemne de foc, mărunte și leațuri

în mic și cu vagonul să afiă la

Eduard Zimmermann

279 2-6

Bahngasse 14.

De vânzare

un teritor de vile, încunjurat cu gard solid, în strada Fabini (Drotleschen Grund) de 1380 metrii pătrați.

269 2-3

Detalii Hallerwiese 29.

Pene de pat boeme ieftine!

5 Kilo: noue, scărmanate cor. 9:60; mai bune cor. 12.—; albe, moi, pufoase, scărmanate cor. 18.—; cor. 24.—; albe ca zăpada, moi, pufoase, scărmanate cor. 30.—; cor. 36.—.

Espedarea franco cu rambursă. Schimb și reprimire să admite pe lângă rebonificare de porto. 283 1-6

Benedickt Sachsel, Lobes 184.

posta Pilsen, Boemia.

Centru tipar responsabil Heuris Meltzer.

P. T.

Aduc la cunoștința Onoratului Public, că am închiriat restaurantul „Grand-Bierhalle“ în palatul consistorial, unde sub numirea

Grand-Restaurant BROTE

voi servi mâncări bine pregătite, bere de Steinbruch și vinuri alese.

Primesc abonamente la masă pentru amezai și cină.

Cu toată stima

IVIU BROTE

286 1-6

Capital 1 milion Cor.

atârzia

a participa la a loteriei de clase reg. ung.,

caștiguri de 600,000, 400,000 Cor. caștiguri de 200,000, 100,000 Coroane

Coșul principală

Iuliu Friede et Comp.

SIBIU

Strada Cisanădiei Nr. 1.

BRAȘOV

Strada Vămei Nr. 36.

recomandă pentru clasa primă, a cărei tragere va afla loc în 18 și

20 Noembrie, lozuri originale de $\frac{1}{8}$ $\frac{1}{4}$ $\frac{1}{2}$ $\frac{1}{1}$

cu prețul oficial de 1 50 3 — 6 — 12 — Cor.

Fiecare comandă să efectuește imediat, însă numai pe lângă trimiterea înainte a banilor sau cu rambursă. 280 2-3

Mandate postale și planuri de câștig la dorință franco.

90,000, 80,000 Coroane

Telefon 150

P. T.

Telefon 150

Prin prezenta am onoare a Vă aduce la cunoștință, că cumpărând întregul depozit de mărfuri, precum și toate pretenziunile (datoriții) firmei Onițiu din Sibiu, am re-deschis în același local în (edificiul Albina) strada Măcelarilor Nr. 20 din nou prăvălia de băcănie, coloniale și delicatose, cu mărfuri proaspete sub conducerea bărbatului meu, dl Victor Onițiu.

Mă voi nizuși — mulțumită legăturilor escelente ce le am cu primele firme indigene și străine, precum și cu un capital suficient disponibil — a satisface pe deplin cerințelor onor. public român din loc și jur.

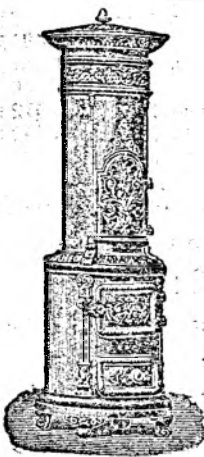
Rugându-Vă binevoitorul sprijin — Vă asigur de un serviciu prompt, real și prevenitor — spre deplină mulțumire.

Sibiu, 13 Septembrie 1909.

Vă salut cu deosebit respect:

NETTI ONIȚIU.

244 6-10

Cuptoare din fier turnat

sisteme și executări diferite pentru încălzirea cu lemne sau cărbune de peatră pe lângă prețuri ieftine. Cuptoarele Meidinger, cuptoare cu foc perpetuu, cuptoare de căhale, vetre, cuptoare „Sparherd“ în executare solidă, fabricatul cel mai bun în formă neagră sau emailată.

Paravane, executate simplu sau luxuos.

Coș de cărbune.

Ladă de lemne.

Lopată de cărbune.

Tase la cuptor (bronzate, suflate cu aramă sau alamă).

Regal pentru cămine în asortiment bogat. Garnituri pentru cămine, constătoare din lopată, clește și cârlig de atâtat.

„Radiator“, duplicator de căldură, vine pus între țevile sobelor, prin ce să mărește în măsură considerabilă efectul încălzitor al cuptoriului.

Cărbuni de peatră, Coaks, lemne gratis duse la casă. 28 39-52

CARL. F. JICKELI, Sibiu și Alba-Iulia.

Cerneala de imprimat Otto Baer, Drezda—Budapesta.